

Bibliografi om mystiska djur

sig själv med att oreflekterat hysa ogrundade uppfattningar. Många av dessa är måhända oskyldiga, men en del kan rent av kosta människoliv. Det gäller till exempel uppfattningen att dödsstraff avskräcker presumtiva våldsbrottslingar.

Den empiriska forskningen tyder tvärtom på att dödsstraff *ökar* förekomsten av våldsbrott. Kohns förklaring till detta är mycket trovärdig. Brottslingar är mera benägna att göra som staten gör än att göra som staten säger att de ska göra.

Osedvanligt mycket sunt förnuft på 192 sidor, och dessutom ett levande motbevis mot föreställningen att skeptiker är tråkiga. (Fast det är ju sant, någon *vetenskaplig* undersökning som motbevisar *det* talesättet verkar inte att finnas.)

SOH

Lars Thomas:

Mystiske Dyr. En guide til information om søslanger, havuhyrer, afskyelige snemænd og andet godt. Del 1-3, Andersen Bogservice, Vanløse 1989.

Utforskarna av sjödjur och likartade varelser brukar kalla sin verksamhet "kryptozoologi". Gränsen till "pseudo-zoologi" är ofta flytande.

Lars Thomas har sammanställt en bibliografi med över 3000 referenser till litteratur om mystiska djur. Den består av tre små häften. Den är danskspråkig, men tar också upp litteratur på de stora internationella språken.

Det första häftet innehåller, efter några sidor med allmänna referenser, nästan 50 sidor hänvisningar till litteratur om sjö- och havsdjur. Listan är alltså mycket lång och därmed svår att hitta i. En uppdelning t ex efter "fyndort" hade gjort den mera hanterlig.

Det andra häftet inleds med ett trettioal sidor referenser om snömännan

och andra människoliknande varelser. Därefter kommer 14 sidor referenser om "Forskelligt", dvs diverse varelser. Tyvärr är de flesta titlarna ganska intetsä- gande, varför det är svårt att få klarhet i vad artiklarna handlar om. Att döma av de mera specifika titlarna är de "kryptozoologiska" varelserna ofta förstörade varianter av säkerställda arter: jättebäv- rar, jättekatter, jättefåglar, jätteormar, etc. Häftet avslutas med åtta sidor om iakttagelser av djur som tros vara utdöda, t ex mammutar. (Av någon anledning har dock iakttagelser av dinosaurier inte förts till denna avdelning, utan blandats ut i "Forskelligt".)

Det tredje häftet innehåller författar- och titelregister.

En bibliografi av detta slag är av större intresse för folklivsforskningen än för zoologin. Den hade varit av betydligt större värde om ämnesuppdelningen hade varit mera noggrann och om de artiklar vars titel är intetsä gande hade försetts med någon antydning om vad de handlar om.

Sven Ove Hansson

